

Zeven lessen vanuit de bergsport voor scrum-teams

05 april 2024 Consultancy.nl

Op het eerste gezicht lijkt de wereld van bergbeklimmen weinig overeenkomsten te hebben met agile werken. Toch kunnen scrum-teams veel leren van de manier waarop bergbeklimmers omgaan met uitdagende omstandigheden, schrijft Pieter Wolswinkel, een fervent bergsporter en organisatieadviseur bij [BPM Consult](#).

Waar bergbeklimmers zich focussen op het beklimmen van bergen, richten scrum-teams zich op het realiseren van organisatiedoelstellingen en projecten, veelal gericht op vernieuwing en IT-ontwikkeling.

Maar in hun missie lopen bergbeklimmers en scrum-teams vaak tegen dezelfde uitdagingen aan. Zeven waardevolle inzichten en lessen uit de bergsport die van toepassing zijn op scrum-teams:

1: Ken je basisprincipes

Net zoals klimmers technieken leren voordat ze starten met een beklimming, moeten scrum-teams de basisprincipes van de agile werkwijze kennen. Zeker voordat ze starten met een grote (ICT-)uitdaging.

Zorg dat iedereen binnen het team bekend is met de scrum werkwijze, waaronder de agile-principes, -rollen, -meetings, product backlog et cetera. Naast basiskennis van de scrum-werkwijze is het ook belangrijk om als team een gedeeld beeld te hebben over de manier waarop dit wordt toegepast binnen het betreffende team en/of de organisatie.

Organiseer bijvoorbeeld een teamdag waarin de werkwijze en team-specifieke afspraken besproken worden. Draag zorg dat teamleden die later aansluiten ook meegenomen worden in de manier van werken.

2: Ken je eigen kracht

Bijna elke alpinist beschikt over een goede uitrusting en volgt een degelijke opleiding. Je tocht wordt nog veiliger wanneer je je eigen capaciteiten goed inschat, de moeilijkheidsgraad geleidelijk opbouwt en regelmatig communiceert met je medegroepsleden.

Voor scrum-teams is het belangrijk om goed te kijken of de juiste expertises aanwezig zijn. Dit verkleint de kans dat teamleden taken oppakken die boven hun macht liggen. Het ontbreken van specifieke expertise kan een kans zijn voor teamleden om zich verder te ontwikkelen. Dit laat het team juist groeien en maakt hen minder kwetsbaar.

3: Vertrouw elkaar 100%

Tijdens een uitdagende beklimming moeten klimmers volledig op elkaar kunnen vertrouwen. In een touwgroep aan elkaar gezekerd kan het een kwestie zijn van leven of dood. Aan de basis van elke beklimming liggen vertrouwen in elkaar en het nemen van verantwoordelijkheid voor jezelf en het team.

In scrum-teams is het zelden een kwestie van leven of dood, maar draagt openheid en vertrouwen in elkaar wel bij aan het succes van het project. Het voorkomt onderlinge frustratie en/of miscommunicatie.

Daag het team uit om elkaar beter te leren kennen. Ga bijvoorbeeld in gesprek over hoe teamleden reageren op stressvolle situaties en ontdek wat nodig is om de rust te behouden. Dit helpt om beter op elkaar ingespeeld te raken en vergroot het onderling vertrouwen.

4: Houd het einddoel voor ogen

Klimmers hebben een glashelder doel voor ogen. Ze willen een top bereiken om vervolgens weer veilig terug te keren. Het stellen van een duidelijk doel geeft richting en vergroot de betrokkenheid en motivatie van agile teams. Dit is ook belangrijk om ook bij tegenslagen niet op te geven en het einddoel voor ogen te blijven houden. En als het einddoel is bereikt, vergeet dan niet om het succes te vieren: 'geen top zonder vlag'.

Neem bij de start van een project uitgebreid de tijd om het scrum-team mee te nemen in de doelstelling van het project. Tijdens sprint reviews kunnen het team en de stakeholders geïnformeerd worden over de voortgang en de verwachte planning.

5: Wees aan verandering onderhevig

Klimmers moeten zich aanpassen aan veranderende weersomstandigheden. Dit kan betekenen dat er gekozen wordt voor een andere route of bergtop. Dit is het risico van het vak en inherent aan de bergsport.

Op dezelfde manier moeten agile teams verandering omarmen. Zoals klimmers het weer niet kunnen beïnvloeden, maar er wel mee om dienen te gaan, hebben scrum-teams te maken met veranderende klantwensen of projectprioriteiten. Ontwikkel een mentaliteit die makkelijk inspeelt op deze (soms) snel veranderende wensen.

6: Stoot niet tweemaal aan dezelfde steen

Door veel training worden klimmers beter, maar zeker ook door te leren van eerdere ervaringen. Kijk regelmatig terug en zie wat werkt en wat niet. Door stil te staan en te kijken wat er verbeterd kan worden in de samenwerking of manier van werken wordt de efficiëntie van een team vergroot. Er blijft altijd ruimte voor verbetering, zoals een bergbeklimmer altijd hogere of moeilijkere bergen wil beklimmen.

Binnen scrum-teams wordt hier vaak een [retro\(spective\) voor gebruikt](#). Gebruik de retro ook om terug te kijken of eerder doorgevoerde verbeteringen ook daadwerkelijk het gewenste effect hebben gehad.

7: Alleen ga je sneller, samen kom je verder

Het Afrikaanse gezegde 'If you want to go fast, go alone. If you want to go far, go together' laat zien wat nodig is om ver te komen. Ga samen en niet alleen. In een individualistische en resultaatgerichte samenleving ligt de focus op alleen en snel.

Dit terwijl scrum-teams te maken hebben met complexe uitdagingen, die om een gezamenlijke aanpak vragen. In het begin gaat het niet sneller als er meer mensen vanuit verschillende invalshoeken naar een vraagstuk kijken. Uiteindelijk resulteert het wel in een betere oplossing die op langere termijn tijd bespaart.

Door deze lessen te omarmen, kunnen we als team beter worden in het overwinnen van uitdagingen, het bevorderen van samenwerking en het streven naar succes op een flexibele en aanpasbare manier.

Over de auteur: Pieter Wolswinkel is een fervent bergsporter en werkt als organisatieadviseur bij BPM Consult, een adviesbureau gespecialiseerd in procesmanagement op het raakvlak van business en IT.